Digitális áramkörök szimulációja

Elektronikai rendszerek laboratóriumi mérést előkészítő előadás

A szimuláció fogalma

Szimuláció:

(Idegen szavak és kifejezések szótára)

- 1. Szimulált tettetés, színlelés
- 2. (tud.) Valamilyen rendszer összetevői várható fejlődésének, alakulásának számbavétele <u>matematikai modell</u> segítségével.

(Más forrás)

 A rendszer <u>modelljének</u> megfelelő bemenetekkel való ellátása, működtetése, és a kimenetek megfigyelése.

A modell fogalma

Modell:

(Természettudományi lexikon, rövidített meghatározás)

Bonyolult rendszerek egyszerűsített, minden részletében áttekinthető, gyakorlatilag megvalósított vagy szemléletesen elképzelt, (...) matematikailag szabadosan <u>leírható</u>, <u>idealizált</u> mása, amely többékevésbé helyesen szemlélteti a vizsgált rendszer vagy folyamat sajátosságait. A modellalkotásnál tudatában kell lenni annak, hogy a modell nem azonos a vizsgált rendszerrel vagy folyamattal, és nem tükrözi maradéktalanul az összes tulajdonságait. A helyesen megalkotott modell (...) alkalmas a döntő törvényszerűségek feltárására és szemléltetésére.

A szimuláció előnyei

Mikor előnyös az áramkör-szimuláció?

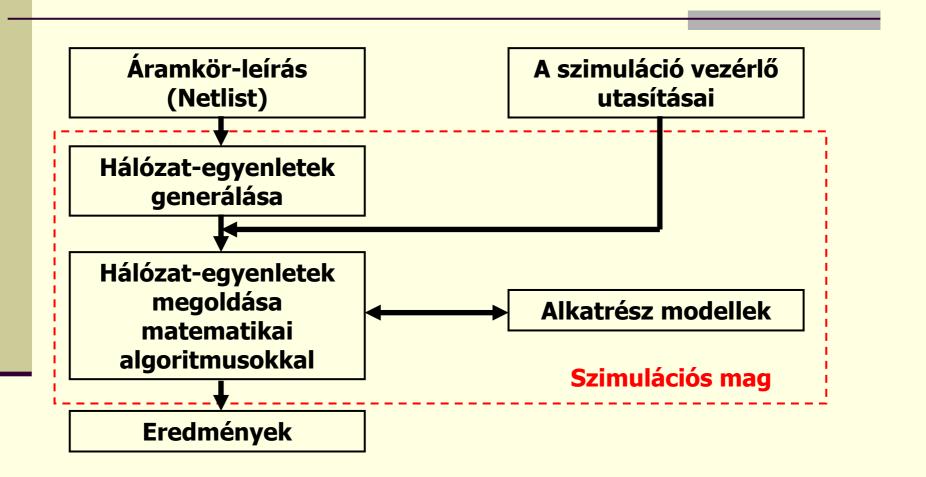
- Nincs lehetőség az áramkör deszkamodelljének megépítésére (pl. nagy bonyolultság, RF)
- Idő- és költségkritikus helyzetekben
- Demonstrációs (oktatási) céllal
- A mérés elvégzése nem igényel műszereket
- CAD

A szimuláció hátrányai

Hátrányok:

- Nem építjük meg az áramkört, nincs gyakorlati tapasztalat
- A szimulációval a valóságot csak közelíteni tudjuk (esetleges fejlesztési tévutak, valótlan eredmények)
- Nagy számítási kapacitás igény, az eredmény nem azonnal látható (hardverek gyors fejlődése)
- A sebesség növelése érdekében a szimulált áramkörnek csak kiemelt tulajdonságait vizsgáljuk, ami a pontatlanságot növeli

A szimulátor felépítése

A szimulátor főbb funkciói

A szimulátor programok főbb feladatai:

- Az áramkör kapcsolásának bevitele (grafikus, egyéb)
- Az alkatrészek és egyéb objektumok kapcsolatainak ellenőrzése
- A kapcsoláson analízis futtatása
- Eredmények megjelenítése
- Tárolás, nyomtatás, egyéb kimenetek (pl. kötéslista)

Egy kis történelem

SPICE:

- Simulation Program with Integrated Circuit Emphasis
  - Berkeley Egyetem, USA, 1975
  - Analóg áramkörökre
  - Alkatrészek modelljei: nemlineáris feszültség- és áramfüggő entitások (entity, a létező tulajdonságok összessége)
  - Az alkatrészek matematikai modelljei kapcsolatainak mátrixokban történő elhelyezése, a mátrixok megoldása időpillanatonként (time step)
  - Ipari szabvánnyá vált

Egy kis történelem

XSPICE:

- Extended SPICE
  - Georgia Műszaki Egyetem, USA, 1981
  - Analóg, digitális és kevert (mixed) áramkörökre
  - Szabványosított

- Az elmúlt évek során a SPICE számos változatban jelent meg (PSPICE, HSPICE, NGSPICE, TCLSPICE...)
- http://bwrc.eecs.berkeley.edu/Classes/IcBook/SPICE/

B2 SPICE AD v4 Pro

B2 SPICE:

- SPICE, XSPICE
- Analóg, digitális és kevert áramkörök szimulációjára
- 32 bites Windows alkalmazás
- Alacsony gépigény (P1, 64MB RAM, Win98)
- 30 napos demo, ingyenes "lite" verzió, modellek, mintaalkalmazások: http://www.beigebag.com/